

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มอัตรากำลังและพัฒนาระบบงาน โทร. ๐๒ ๖๑๘ ๒๓๒๓ ต่อ ๑๓๐๐-๑

ที่ นร ๐๒๐๓.๐๒/๓๗

วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง การดำเนินการจ้างงานคนพิการตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน อปส.

๑. เรื่องเดิม

มติ ครม.เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ส่วนราชการรับคนพิการเข้าทำงาน ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖ ในอัตราส่วนตามที่กฎหมายกำหนด ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ โดยเลือกปฏิบัติได้ ๒ วิธี คือ

๑) การรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ ให้คำนวณจากจำนวนผู้ปฏิบัติงานที่มีใช้คนพิการ ทุก ๑๐๐ คน ต้องรับคนพิการ ๑ คน

๒) ให้สัมปทานตามมาตรา ๓๕ ที่สามารถดำเนินการได้ ๗ วิธี ดังนี้ ๑) สัมปทาน ๒) จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ๓) จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ ๔) ผูกงาน ๕) จัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ๖) ล่ามภาษามือ และ ๗) ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ

ในกรณีที่ส่วนราชการไม่สามารถจ้างคนพิการเข้าทำงาน ตามมาตรา ๓๓ สามารถใช้แนวปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ แทน หรือใช้ ๒ วิธีรวมกัน เพื่อให้การจ้างงานคนพิการครบตามอัตราส่วนที่หน่วยงานจะต้องถือปฏิบัติ โดยมาตรา ๓๓ นับจากจำนวนคนพิการที่หน่วยงานรับเข้าทำงาน และมาตรา ๓๕ นับจากจำนวนสัญญาที่จัดทำขึ้นระหว่างหน่วยงานกับคนพิการเป็นรายบุคคล โดยยื่นลงทะเบียนขอใช้สิทธิจากสำนักงานจัดหางานเขตพื้นที่

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กปส. มีจำนวนข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการรวมกัน ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๖๒๙ อัตรา คิดตามอัตราส่วนที่กฎหมายกำหนด ๑๐๐ : ๑ กปส. จึงต้องรับคนพิการเข้าทำงาน และ/หรือให้สัมปทาน จำนวนทั้งสิ้น ๒๖ อัตรา/สัญญา ซึ่งปัจจุบัน กปส.รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ แล้วจำนวน ๓ อัตรา (นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ศสช., นักสื่อสารมวลชน สวท. และนายช่างไฟฟ้า สทท.) และอยู่ระหว่างเตรียมการเปิดรับคนพิการมาปฏิบัติงาน จำนวน ๒ อัตรา (พรก.ตำแหน่งนายช่างไฟฟ้า จำนวน ๑ อัตรา และนักจัดการงานทั่วไป จำนวน ๑ อัตรา ประจำกองโครงข่ายฯ สทท.) จึงเหลือจำนวนคนพิการที่ต้องดำเนินการจ้างงาน และ/หรือให้สัมปทาน จำนวน ๒๑ อัตรา/สัญญา

๒.๒ มติ ครม.เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ เร่งรัดให้ส่วนราชการดำเนินการจ้างคนพิการให้ครบอัตราส่วนตามที่กฎหมายกำหนด ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดให้การปฏิบัติตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการ เป็นตัวชี้วัดของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

๒.๓ กปส. ได้แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการจ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ หรือให้สัมปทานตาม มาตรา ๓๕ โดยอยู่ระหว่างการเตรียมจัดประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการจ้างคนพิการให้ครบอัตราส่วนภายในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

เรียน ผอ.สำนัก ผชช. ผอ.กอง และหัวหน้าหน่วยงาน

เพื่อโปรดทราบ และดำเนินการตามข้อ ๓.๓ ส่ง กกจ.

ภายในวันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ ต่อไป

จรจ

(นางจรรยา อัมรินทร์)

ผอ.กกจ.

๑๐ ม.ค. ๖๑

๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ ส่วนราชการโดยส่วนใหญ่พบข้อจำกัดในการดำเนินการจ้างคนพิการตามมาตรา ๓๓ เนื่องจากขาดความพร้อมในการจัดสถานที่สอบ และการเตรียมสถานที่เพื่อรองรับการทำงานหรืออำนวยความสะดวกให้คนพิการ หรือไม่มีผู้สนใจสมัครเมื่อมีการประกาศสรรหาคนพิการเข้าทำงาน ขณะที่ กปส. ไม่มีตำแหน่งว่างเพียงพอที่จะจ้างคนพิการได้ครบอัตราส่วนตามที่กฎหมายกำหนด ภายในปี ๒๕๖๑ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบจึงมุ่งเน้นชี้แจงให้ทุกส่วนราชการ ใช้แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายการจ้างคนพิการ โดยการให้สัมปทานตามมาตรา ๓๕

๓.๒ กกจ.ได้รวบรวมแนวทางการจ้างคนพิการตามมาตรา ๓๕ (ปรากฏรายละเอียดตามเอกสารแนบ) พบว่าการให้สัมปทานโดยการจัดสรรเวลาออกอากาศของสถานีวิทยุหรือสถานีโทรทัศน์ เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการจัดรายการหรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ เป็นวิธีที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะทำให้ กปส. สามารถจ้างงานคนพิการได้ครบอัตราส่วนตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจาก กปส. มีสื่อวิทยุและโทรทัศน์ทั้งส่วนกลางและภูมิภาคจำนวนมาก ซึ่งการเปิดช่องทางให้คนพิการได้มีส่วนร่วมในการบูรณาการการทำงาน ยังถือเป็นการสนองตอบนโยบายรัฐบาลด้านการกระจายอำนาจอีกด้วย

๓.๓ เพื่อเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงานของ กปส. ให้ร่วมพิจารณาแนวทางการจ้างงานคนพิการให้ครบ ๒๑ อัตรา/สัญญา ภายในปี ๒๕๖๑ และเพื่อให้การประชุมคณะทำงานดำเนินการจ้างงานคนพิการมีข้อมูลที่ครบถ้วน จึงเห็นควรมอบหมายให้สำนัก/กอง ในส่วนกลางและภูมิภาค และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด ดำเนินการสำรวจข้อมูลและเสนอแนวทางการจ้างคนพิการ ส่ง กกจ.ทางอีเมล ssdg.pd@gmail.com ภายในวันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ ประกอบด้วย

๑) สำรวจข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ที่อาจประสบอุบัติเหตุจนเป็นเหตุให้เกิดความพิการที่เห็นได้เด่นชัด เช่น ขาขาด แขนขาด ตาบอด (ไม่ต้องใช้ใบรับรองความพิการ) หรือมีภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา หรือส่งผลกระทบต่อสมรรถนะสติปัญญา ซึ่งหากมีบุคคลเข้าข่ายตามนี้ เบื้องต้นขอให้แจ้งบุคคลนั้นๆ ให้ดำเนินการขอใบรับรองความพิการจากโรงพยาบาล

๒) พิจารณาเสนอแนวทางการให้สัมปทานคนพิการตามมาตรา ๓๕ โดยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากแนวทางการจ้างงานคนพิการที่ กกจ.รวบรวมเป็นตัวอย่างตามเอกสารแนบ และแสดงความจำนงในการดำเนินการจ้างงานคนพิการที่หน่วยงานสามารถดำเนินการได้

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ กรุณาอนุมัติให้สำนัก/กอง ในส่วนกลางและภูมิภาค และสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๓.๓ เพื่อ กกจ.จะได้นำข้อมูลที่ส่งกลับมาประมวลสรุปนำเสนอคณะทำงานดำเนินการจ้างงานคนพิการฯ ต่อไป

- อุมัตติ

- ดำเนินการตามเสนอ

พลโท

(สรระเสริฐ แก้วกัมเนิด)

รักษาราชการในตำแหน่ง อปส.

๒๕ ม.ค. ๒๕๖๑

ฉรรณ

(นางจรรยา อัมศิริ)

ผอ.กกจ.

เรื่องกลับ กกจ.
วันที่ ๙ ม.ค. ๒๕๖๑

ขอเสนอให้... ๙๗

๒-๘ ม.ค. ๒๕๖๑

ตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายการจ้างคนพิการตามมาตรา ๓๕

แนวทางการจ้างคนพิการตามมาตรา ๓๕ สามารถเลือกดำเนินการได้ ๗ วิธี ดังนี้

วิธีดำเนินการ	หลักเกณฑ์	
	มูลค่า/ปี/๑ คน	ระยะเวลาดำเนินการ
๑) การให้สัมปทาน (คือการให้ใช้ประโยชน์จากอาคาร สถานที่ หรือทรัพย์สินของหน่วยงาน) เช่น - การจัดสรรเวลาให้คนพิการจัดรายการทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ - การให้สิทธิในลิขสิทธิ์ในการจำหน่ายสินค้า - ให้สัมปทานคนพิการใช้เครื่องถ่ายเอกสารบริการรับถ่ายเอกสาร - ให้สัมปทานเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเปิดร้านเกมส์	เป็นไปตามที่หน่วยงานกำหนด	ไม่น้อยกว่า ๑ ปี
๒) จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ เช่น - จัดสรรพื้นที่ให้คนพิการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล (ผู้พิการไม่จำเป็นต้องมาขายทุกวัน) - เปิดบริการร้านนวดแผนไทย - เปิดร้านขายสินค้า/ขายกาแฟสด โดย จนท.จัดหางานจะเข้าไปตรวจสอบความเหมาะสม ความปลอดภัย และขนาดพื้นที่	หน่วยงานรัฐให้ใช้อาคารหรือสถานที่โดยยกเว้นค่าเช่า และต้องสนับสนุนให้กิจการค้าขายดำรงอยู่ได้	ไม่น้อยกว่า ๑ ปี
๓) จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการภายในระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง เช่น - งานทำความสะอาด รปภ.งานสวน - งานวิจัย งานสำรวจ งานผลิตเอกสาร - จัดจ้างคนตาบอดนวดให้เหมาบริการนวดพนักงาน คนละ ๑๕ นาที โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนให้ครบทุกชั้น (คนพิการไม่ต้องมาทำงานทุกวัน และจะมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนให้กับคนพิการ) หน่วยงานต้องจัดทำเอกสารแนบท้ายสัญญาที่มีประมาณการด้านต้นทุน ค่าใช้จ่ายในการจัดการ และกำไร เพื่อประกอบการพิจารณาของสำนักงานจัดหางานเขตพื้นที่	กำหนดวงเงินตามสัญญาหรือข้อตกลงตามความเหมาะสม หรือประเมินมูลค่าเฉพาะส่วนที่เป็นกำไรที่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการจะได้รับเมื่อครบกำหนดสัญญาจ้าง	ดำเนินการภายในปีงบประมาณ
๔) ฝึกงาน (ไม่ใช่การฝึกงานตามภารกิจปกติของหน่วยงาน แต่ฝึกงานให้แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการในหลักสูตรที่นำไปใช้ประกอบอาชีพได้ และหลักสูตรนั้นๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) โดยหน่วยงานจะจัดฝึกงานเองหรือสนับสนุนงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐอื่นหรือเอกชนเป็นผู้จัดฝึกงานแทนก็ได้	พิจารณาตามความเหมาะสม	ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และไม่น้อยกว่า ๖๐๐ ชม. และมีการมอบวุฒิบัตร

วิธีดำเนินการ	หลักเกณฑ์	
	มูลค่า/ปี/ ๑ คน	ระยะเวลาดำเนินการ
๕) จัดให้มีอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวก โดยต้องส่งแบบให้ สนง.จัดหางานตรวจสอบ	พิจารณาวงเงินสำหรับการจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการตามความเหมาะสม	ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี
๖) ล่ามภาษามือ โดยกำหนดเกณฑ์ว่า เมื่อมีคนพิการทางการได้ยินทำงานในหน่วยงานจำนวน ๒๐ คน สามารถจัดให้มีล่ามภาษามือได้ ๑ คน ซึ่งเท่ากับหน่วยงานได้ดำเนินการจ้างคนพิการรวม ๒๑ คน	กำหนดวงเงินในการจัดให้มีล่ามภาษามือโดยพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม	
๗) ให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ เช่น - รับซื้อผลิตภัณฑ์จากคนพิการโดยตรง เพื่อใช้ในโอกาสต่างๆ เช่น การจัดสัมมนา วันครบรอบ กปส. วันเกษียณอายุราชการ หรือกิจกรรมระหว่างประเทศที่มีการมอบของที่ระลึก - ซื้อกระดาษชำระ น้ำยาทำความสะอาด ฯลฯ จากคนพิการ - สนับสนุนวัสดุเหลือใช้ เพื่อให้คนพิการนำไปขายต่อ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษรีไซเคิล ลังกระดาษตลับหมึก ขวดน้ำ - มอบครุภัณฑ์ที่ชำรุดที่คนพิการสามารถนำไปต่อยอดประกอบอาชีพได้ เช่น คอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายภาพ เครื่องตัดต่อ	การซื้อผลิตภัณฑ์วงเงินต้องไม่ต่ำกว่า ๑๑๕,๐๐๐.-บาท : ๑ สัญญา (๑ คน) : ปี (สามารถแบ่งเป็นงวดได้ โดยอยู่ภายในวงเงินรวมที่กำหนด)	

หมายเหตุ :

ทุกกรณีของการจ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๕ จะต้องมีการทำสัญญาร่วมกันระหว่างหน่วยราชการที่ให้การสนับสนุน กับคนพิการที่ยอมรับสัญญาด้วยความสมัครใจเป็นรายบุคคล และนำสัญญาพร้อมบัตรประจำตัวคนพิการ ไปยื่นขึ้นทะเบียนเพื่อใช้สิทธิ์ที่สำนักงานจัดหางานเขตพื้นที่
